

1. मन्त्रद्वयस्य संस्कृतेन व्याख्या कार्या-

6×2=12

(क) स नः पितॄव सूनवेऽग्ने सूपायनो भव।

सचस्वा नः स्वस्तये॥

(ख) यो जात एव प्रथमो मनस्वा-

न्देवो देवान्क्रतुना पर्यभूषत्।

यस्य शुष्माद्रोदसी अभ्यसेता

नृम्णास्य मृह्ना स जेनास इन्द्रः॥

(ग) आपो ह यद्बृहतीर्विश्वमाय-

नार्भ दधोना जनयेन्तीरग्निम्।

ततो देवानां समवर्ततासुरेकः

कस्मै देवाय हविषो विधेम॥

(घ) अग्ने यं यज्ञमध्वरं

विश्वतः परिभूरसि।

स इद् देवेषु गच्छति॥

2. प्रथमप्रश्नगतेषु मन्त्रेषु यथेच्छं कस्यचिदेकस्य मन्त्रस्य स्वरसञ्चारनिर्देशसहकृतः पदपाठः प्रदर्शनीयः। 6

3. अधोलिखितेषु मन्त्रद्वयं वङ्गभाषया आङ्गलभाषया हिन्दीभाषया भा अनूद्यताम्-

4×2=8

(क) अहं रुद्राय धनुरातनोमि

ब्रह्मद्विषे शरवे हन्तवा उ।

अहं जनाय समदं कृणोमि

अहं द्यावापृथिवी आ विवेश॥

(ख) को अद्धा वेद क इह प्र वोचत्

कुत आजाता कुत इयं विसृष्टिः।

अर्वाग्देवा अस्य विसर्जनेना-

था को वेद यत आबभूव॥

(ग) जाया तप्यते कितवस्य हीना

माता पुत्रस्य चरतः क्व स्वित्।

ऋणावा बिभ्यद्भनमिच्छमानो

ऽन्येषामस्तमुप नक्तमेति॥

(घ) यं क्रन्द॑सी अव॑सा तस्त॒भाने
 अ॒भ्यैक्षे॑तां मन॑सा रेज॑माने ।
 यत्रा॒धि सूर॑ उ॒दितो वि॒भाति
 कस्मै॑ दे॒वाय॑ ह॒विषा॑ विधेम ॥

4. हिरण्यगर्भसूक्तस्य वाक्सूक्तस्य वा दार्शनिकमहत्त्वं प्रतिपादयत ।
5. अग्निदेवताया उत इन्द्रदेवताया वैशिष्ट्यं पर्यालोचयत ।

7

7

